УДК 811.161.2:070

DOI: 10.31470/2518-7600-2018-6-106-120

**EUROINTEGRATION PROCESSES IN LANGUAGE
ISSUES OF MODERN UKRAINIAN LANGUAGE**

**ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МОВНОМУ
ПИТАННІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Олена Єфименко,

аспірант кафедри

документознавства

lenabalenko@ukr.net

[https://orcid.org/0000-0002-](https://orcid.org/0000-0002-0487-6224)

0487-6224

ID: 5 641 303

ДВНЗ «Переяслав-

Хмельницький державний

педагогічний університет

імені Григорія Сковороди»,

вул. Сухомлинського, 30,

м. Переяслав-Хмельницький,

Київська обл., Україна, 08401

Olena Yefimenko,

postgraduate student of

Department of scientific

discipline of documentation

lenabalenko@ukr.net

[https://orcid.org/0000-0002-](https://orcid.org/0000-0002-0487-6224)

0487-6224

ID: 5 641 303

Pereiaslav-Khmelnytskyi

Hryhorii Skovoroda State

Pedagogical University, 30,

Sukhomlynsky Str.,

Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv

region, Ukraine, 08401

ABSTRACT

In the article, on the basis of analysis of periodicals, the use of word collocations on the European integration topic is considered.

The articles in the newspapers: «Demokratychna Ukrayina», «Den'», «Dzerkalo Tyzhnia», «Yevropeyska pravda», «Svoboda», «Segodnia», «Ukrayinska pravda» were analyzed, and also the publications in magazines: «Korrespondent» and «Ukrainian Week» were considered. These periodicals devote their articles to the intellectual parts of society; serving a large audience of readers, recreate socio-political events. Therefore, mass media is the main tool for our study. The analysis of periodicals has been done in recent years of the XXI century. The division into groups of eurointegration collocations is made. Two main groups were

identified: eurointegration of the Yanukovych period (2013) and eurointegration collocations of the period since 2013 to the present. The distribution was based on Yanukovych's policy and modern processes studies.

It was found out that the replenishment of the speech stock proceeds from vocabulary in figurative sense. Words representing the socio-political sphere are introduced to the verbal representation. The use of language has always been a necessary attribute of modern life.

Modern changes in Ukraine influence the socio-political vocabulary of the Ukrainian language, namely the creation of new, well-established phrases. Modern socio-political collocations are a special layer of modern vocabulary. It is established that word combinations on eurointegration subjects in literary and figurative terms exist in practically all spheres of society. Word combinations in figurative terms are mostly found in the group «Eurointegration of the Yanukovych period (2013)», and the fixed word combinations in the literal sense are usually found in the second group «Eurointegration collocations of the period since 2013 to the present». This is explained by the attitude of the authorities to the European integration processes in Ukraine.

Keywords: *a lexeme eurointegration, a word combination European integration, word combinations of eurointegrated subjects, simple (two-component) and complex (multicomponent) word combinations.*

Постановка проблеми. Сучасні взаємозв'язки мови та соціальної дійсності, мови та ідеології, мови та влади перебувають у зоні постійної уваги сучасної лінгвістики. Це пов'язане зі змінами на європейському континенті, та поява такого політичного утворення, як Європейський Союз (Кравченко, 2007: 2). Ці перетворення в свою чергу вплинули на утворення нових усталених словосполук, які характеризуються мовною реакцією на зміни в мовознавчому світі.

У роботі для вивчення усталених словосполук євроінтеграційної тематики використано методи спостереження та описовий для з'ясування стилістичного навантаження усталених словосполук.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останнього десятиріччя Україна наполегливо бажає наблизитися до європейських стандартів. І не тільки в сфері економіки та політики, а й у мовному питанні, зокрема поповненню лексичного запасу сучасної української мови. У зв'язку з тим, що сучасний світ дуже динамізований та ополітизований, а інформація для громадян з політичних питань набуває важливого значення, важливу роль у ньому відіграють українські мас-медіа.

Теоретичні питання української науки з вивчення усталених словосполук суспільно-політичної лексики знайшли відображення у працях багатьох лінгвістів. А. А. Бурячок у своїй праці «Про мову популярних журналів» вважає, що в мовній культурі народу велику роль відіграє преса. Журналісти «поновлюють у правах ті слова..., що раніше мало або й зовсім не використовували в практиці», а особливо це стосується суспільно-політичної сфери (Бурячок, 2010: 4). Л. Х. Михайленко стверджує, що мова періодичних та інтернет-видань суспільно-політичного спрямування значно відрізняється від мови ЗМІ ХХ століття насамперед тим, що активно змінюються, швидко реагують на події в суспільстві, «відображають світогляд нації» (Михайленко, 2009: 3). Я. С. Снісаренко аналізує основні погляди на склад, структуру та сферу функціонування суспільно-політичної лексики, визначає перспективні напрямки її вивчення (Снісаренко, 2009: 32). І. В. Холявко у своїй роботі досліджує «проблематику, пов'язану з вивченням мови засобів масової інформації» (Холявко, 2004: 3).

Мета статті. Матеріалом для нашого дослідження становлять словосполучення за 2013-2017 роки, які увійшли до публіцистики цього періоду. Спільним для них є словосполучення **європейська інтеграція**.

В українському тлумачному словнику лексема **європейський** пояснюється так: стос. до народів і держав Західної Європи; західноєвропейський. Відомий у всій Європі (Бусел, 2016: 343). Це значення вказує на загальноживану або нейтральну лексику.

Лексема **інтеграція** має декілька значень: 1) об'єднання в ціле будь-яких окремих частин. Об'єднання та координація дій різних частин цілісної системи. Процес упорядкування, узгодження та об'єднання структур і функцій у цілому організмі (Бусел, 2016: 468).

У результаті утворилася атрибутивна словосполука, **європейська інтеграція**, в якій називається предмет і його постійна ознака.

Виклад основного матеріалу. Сьогоднішніми політичними подіями не раз зацікавлювалися науковці із різних галузей, цікавляться ними і мовознавці. Це можна пояснити тим, що мова і політика пов'язані між собою. «Жоден політичний режим не може існувати без комунікації» (Вірбулевська: 119). Тому важливу роль в утворенні усталених словосполук належить українській пресі. Ми проаналізували статті, опубліковані протягом 2013-2018 років. Моніторинг преси – важлива частина нашого дослідження без якого неможливо сформувавши повну картину роботи. Аналіз газет («Демократична Україна», «День», «Дзеркало тижня», «Європейська правда», «Свобода», «Сьогодні», «Українська правда») та журналів («Кореспондент» та «Український тиждень») дозволив отримати інформацію за заданою тематикою «Євроінтеграційні процеси в мовному питанні сучасної української мови», а саме знайти словосполуки на євроінтеграційну тематику.

Аналізуючи словосполуки, ми поділили їх на декілька груп: **євроінтеграція періоду Януковича та євроінтеграційні сполуки періоду від 2013 і до сьогодні.** Цей розподіл пов'язаний з ідеологією, яка наповнена смисловим навантаженням, політичною спрямованістю уряду України та очільників держави (президентів), політичною обізнаністю пересічних громадян, народним сприйняттям європейської інтеграції. Кожна група усталених словосполук відтворює ці позиції. Це шлях перешкод, подання їх та прагнення досягти поставлених цілей. Отже:

1. Євроінтеграція періоду Януковича (2013 р.). Словосполуки цього розділу доводять, що існувало ряд фактів, які перешкоджали проведенню євроінтеграційних заходів:

Прості словосполучки (двокомпонентні). **Політичний відкат** («Такі думки, правда, вже давно курсують у Берліні. Вони стали актуальними вже кілька років тому з огляду на **політичний відкат** після приходу до влади Володимира Путіна в Росії і знайшли своє виявлення в цілому ряді політичних і аналітичних публікацій») («День», 09.01.2013 р.); **«чорна п'ятниця»** («**«Чорна п'ятниця»** 29 листопада, коли вільнюські сподівання України пішли прахом, і ще чорніша ніч з 29-го на 30-те, в яку пролялася кров мирних демонстрантів на київському Євромайдані, засвідчили перед Європою і перед усім демократичним світом, вже не кажучи про національно свідоме українство, що найстрашнішим ворогом незалежної Української держави на нинішній день є Президент цієї держави Віктор Янукович») («Свобода», 06.12.2013 р.); **султанський режим** («Зважаючи на те, що **султанські режими** за своєю природою є корумпованими і консервативними, немає жодних підстав сподіватись, що система такої скупії і посередньої людини як Янукович буде здатна і бажатиме пожертвувати своїм благополуччям заради розпливчатого поняття реформ, особливо, якщо реформи підривають їх владу і привілеї») («Тиждень», 21.01.2013); **інституційне руйнування** («Після широкого **інституційного руйнування**, здійсненого Януковичем і Партією регіонів, Україну треба буде відновлювати зверху вниз») («Тиждень», 21.01.2013); **«європейська інтеграція»** («На думку аналітика, **«європейська інтеграція»** стала дуже цінним елементом цього фасаду») («Тиждень», 21.01.2013); **«євроінтеграційний» обман** («Всі ми пам'ятаємо, що саме **«євроінтеграційний» обман** Януковича та його команди став поштовхом до початку Євромайдану») («Європейська правда», 10.06.2014); **українське суспільство** («Підтримка членства України в Європейському Союзі, а не Митному, переважає в **українському суспільстві** від кінця 2011 року»), («Європейська правда», 10.06.2014); **європейський вектор, європейський шлях** («Перевага підтримки **європейського вектору** давала підстави для оптимістичних заяв експертів, але ж будемо щирими – її рівень був все-таки недостатнім, аби змусити політиків втілювати реформи та не звертати з **європейського шляху**») («Європейська правда», 10.06.2014).

Аналіз простих усталених словосполук цієї групи показав, що в ній найчастіше зустрічаються атрибутивні словосполуки **«прикметник + іменник»**, де іменник відіграє головну роль (наприклад: *європейський вектор*, *українське суспільство*) (Єфименко, 2017: 79). Ці словосполуки є найпродуктивнішими в суспільно-політичній лексиці.

Складні словосполуки (багатокомпонентні). ***Інтеграція України в ЄС*** (*«Янукович також підтвердив готовність до відкритого діалогу з усіх актуальних питань інтеграції України в ЄС, а також до плідних двосторонніх україно-ірландських відносин»*) (*«Українська правда»*, 01.01.2013 р.); ***Угода про спрощення порядку видачі віз*** (*«Європейський парламент може ратифікувати Угоду про спрощення порядку видачі віз для українців не пізніше березня 2013 року»*) (*«Українська правда»*, 02.01.2013 р.); ***геополітичну ситуацію на пострадянському просторі*** (*«Німецька східна політика має враховувати нову геополітичну ситуацію на пострадянському просторі»*) (*«День»*, 09.01.2013 р.); ***чп з біометричною інформацією*** (*«Паспорт міститиме вмонтований чп з біометричною інформацією: фото людини, відбитки пальців та інформацію про громадянина, що міститься в діючому паспорті»*) (*«Свобода»*, 04.01.2013 р.); ***інтеграційні перспективи України*** (*«Після Майдану суспільство змінило ставлення до інтеграційних перспектив України»*) (*«Європейська правда»*, 10.06.2014); ***єдина вікова група*** (*«Більше того, молодь була єдиною віковою групою, переважна частина якої виступала саме за євроінтеграційний напрям, як за пріоритетний»*) (*«Європейська правда»*, 10.06.2014); ***інформаційний супровід реформ*** (*«Інформаційний супровід реформ повинен бути не менш активним, всеохопним та ефективним, аніж вони самі, особливо – на Півдні і Сході, де є істотний резерв для підтримки євроінтеграції в категорії «неприєднанців»*) (*«Європейська правда»*, 10.06.2014); ***Ялтинська європейська стратегія*** (*«Майданчиком стала традиційна конференція «Ялтинська європейська стратегія», яку щороку проводить Віктор Пінчук у Криму»*) (*«Європейська правда»*, 10.06.2014); ***мирне врегулювання кризи*** (*«Ще одне запитання Януковичу*

випала честь поставити колишньому верховному комісару Євросоюзу Хав'єру Солані, який під час Помаранчевої революції входив до числа європейських посередників з **мирного врегулювання кризи**» («Європейська правда», 10.06.2014); **деградація інституту сім'ї** («Англієць також лякає українців **деградацією інституту сім'ї**, напливом мігрантів, легалізацією гомосексуалізму та наданням гомосексуалістам загальних прав та свобод» «Українська правда»), 4.11.2013); **євроінтеграційні зобов'язання України** («Розглядаючи можливий вплив Угоди про асоціацію України з ЄС (УА), а радше **євроінтеграційних зобов'язань України** на її медіа простір, можна умовно розділяти два етапи: (1) необхідність виконання Україною низки критеріїв до підписання Угоди та (2) особливості співпраці між сторонами в рамках Угоди після її підписання») («Тиждень», 11.10.2013).

Аналіз складних словосполук цієї підгрупи, з синтаксичного погляду, належить до групи, де іменник поєднується з атрибутивниною сполукою **«прикметник + іменник + + іменник»** (наприклад: **мирне врегулювання кризи**), **«іменник + іменник + іменник»** (наприклад: **деградація інституту сім'ї**) (Єфименко, 2017: 79). Багатокомпонентні словосполуки становлять не лише переважну більшість, а й виявляють стійку тенденцію до збільшення, поповнюваності.

2. Євроінтеграційні сполуки періоду від 2013 і до сьогодення. Друга частина нашого дослідження характеризується прагненням «втїлити в життя власну зовнішньоекономічну стратегію, основою якої є європейський вибір, перспективна мета входження до ЄС» (Полещук, 2015), незважаючи на численні економічні та політичні проблеми (Печенкін, 2016: 227).

– Прості словосполуки (двокомпонентні). **Підтримка євроінтеграції** («Акції громадян України на **підтримку євроінтеграції** повернуть країнам Європи віру у важливість цього проекту» («Українська правда», 02.01.2014 р.); **університет волі** («Євромайдан – це **університет волі**» («Українська правда», 03.01.2014 р.); **євроінтеграційний процес** («Подальший **євроінтеграційний процес** передбачає серйозні виклики, пов'язані з проведенням глибоких соціально-

економічних реформ та радикальних інституційних перетворень в Україні» («Дзеркало тижня», 29.05.2015 р.); **кардинальні реформи** («Міжнародна спільнота й українське суспільство чекають від нашої влади **кардинальних реформ**, які б зміцнили національну економіку, поліпили інвестиційний клімат, подолали чи хоча б зменшили корупцію, зробили життя українців кращим») («Демократична Україна», 13.03.2015 р.); **шлях єврореформ** («Безперечно, поява такої установи – прогресивний крок, однак статус та функції Офісу переважно «координуючі», чого явно недостатньо для впевненого просування **шляхом єврореформ**») («Європейська правда», 31.03.2015 р.); **безвізовий режим** («Після завершення ратифікації Угод про асоціацію з Україною, Грузією та Молдовою та надання Грузії та Україні **безвізового режиму** постало питання визначення нових амбітних цілей співпраці країн Східного партнерства з ЄС») («Сьогодні», 04.10.2017 р.); **політичні консультації, економічні дослідження** («Щоб подивитись, в які періоди кількість згадувань про європейську інтеграцію в країні інтенсифікувалась, а коли спадала, Інститут **економічних досліджень та політичних консультацій** в рамках проекту ЄС «Просування реформ в регіони» провів медіа-моніторинг на наявність ключових слів в інформаційних повідомленнях, статтях в онлайн та друкованих ЗМІ, теле- та радіопередачах та зіставив з подіями, які відбувались у цей період») («Європейська правда», 12.04.2018); **європейська культура** («Провідною ідеєю **європейської культури** впродовж століть була єдність у різноманітності») («Тиждень», 30.11.2015);

Аналізуючи ці усталені словосполучки, слід звернути увагу, що залишаються атрибутивні словосполучки **«іменник + прикметник»** (наприклад: *європейська культура*), а також з'являються зміни у схемах **«іменник + іменник»** (наприклад: *шляхом єврореформ*).

– Складні словосполучки (багатокомпонентні). **Санкції проти української влади** («Тривалий час **санкції проти української влади** з боку США виглядали лише опудалом, яким опозиція час від часу «тролила» Януковича») («Українська правда», 02.01.2014 р.); **перезавантаження двостороннього**

діалогу («Тон послання виглядав дружеслюбним та оптимістичним – тут тобі й обіцянка підтримати грошима МВФ, і **перезавантаження двостороннього діалогу**, і натяк на організацію повноцінної зустрічі з Бараком Обамою») («Українська правда», 02.01.2014 р.); **саміт Східного партнерства** («Ще у липні цього року парламенти України, Грузії і Молдови проголосували спільну декларацію, якою закликали Європарламент прийняти резолюцію напередодні **саміту Східного партнерства** з підтримкою їхньої територіальної цілісності та визнанням перспективи членства в ЄС») («Сьогодні», 04.10.2017 р.); **євроатлантичні прагнення України** («Варшава має намір продовжувати підтримувати **євроатлантичні прагнення України**» (Кореспондент», 28.10.2017 р.); **порушення прав нацменшин** («Глава Міносвіти наголосила, що зараз відбувається **порушення прав нацменшин**, коли вони, отримуючи шкільну освіту в Україні, не володіють державною мовою» (Кореспондент», 26.09.2017 р.); **риторика європейських інституцій** («Цього року в **риториці європейських інституцій** – помітно менше пафосу») («Європейська правда», 16.11.2017 р.); **Зона вільної торгівлі, діалог Україна-ЄС** («За останні два роки відбулися декілька визначних подій для зближення України з ЄС: початок дії **Зони вільної торгівлі**, ухвалення безвізового режиму для України, набуття чинності Угоди про асоціацію, виконання Україною цієї угоди та інші вагомі події в діалозі Україна-ЄС» («Європейська правда», 12.04.2018)); **інформація про євроінтеграцію** («Після схвалення безвізового режиму для України майже вдвічі зменшується нейтральність при поданні інформації про євроінтеграцію в ЗМІ») («Європейська правда», 12.04.2018); **євроінтеграційний вибір українського народу** («**Євроінтеграційний вибір українського народу** – чи не найголовніше досягнення України за останні роки, що стало можливим завдяки Революції Гідності») («Юридична газета», 16.05.2017); **інтеграційні процеси з ЄС** («**Інтеграційні процеси з ЄС** – це не тільки нові економічні перспективи та інвестиції для України, але й можливість подолання технологічної прірви, яка існує між Україною та ЄС,

розбудови нової системи державного управління та господарювання і побудови дійсно правової держави, заснованої на прозорих механізмах використання бюджетних коштів та повазі до прав людини») («Юридична газета», 16.05.2017); **імплементація законодавства ЄС** («Окремо слід виділити регулювання економічної сфери та **імплементацію законодавства ЄС до податкової системи України**) («Юридична газета», 16.05.2017).

Складні багатокомпонентні усталені словосполучки становлять значну частину лексичного складу суспільно-політичної сфери. У таких конструкціях залежні слова визначають різні аспекти значення головного слова.

Ці розділи демонструють різні можливості усталених словосполук євроінтеграційної тематики. З одного боку вони переконують та мобілізують наших громадян, а з іншого вони перебувають у «самостійному плаванні» у вигляді «тонкої ідеології» (Печенкін, 2016: 67). Стрімкі зміни в розвитку нації впливають і на суспільно-політичні процеси в країні. Щонайбільше через періодичні видання, українці мають змогу відчувати постійний зв'язок з новими змінами.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Отже, аналізуючи новоутворенні словосполучки, можемо зробити висновок, що вони сприяють пізнанню проблем мовного динамізму, допомагають у вивченні взаємовідносин мови і суспільства (Єфименко, 2018: 3).

Друковані періодичні видання є традиційним різновидом отримання інформації, хоча вони й позбавлені можливості «живого» спілкування, як телебачення, оперативності, як радіо, доступності, як інтернет. Тексти періодичних видань є середовищем у якому відбуваються динамічні мовні процеси.

Немає потреби переконувати наше покоління, що євроінтеграція України знайшла втілення у лексиці сучасній українській мові. У нових усталених словосполучках суспільно-політичної сфери відтворилося прагнення бути прийнятими для всіх верств населення держави, а розвиток мовної комунікації є найважливішим чинником розвитку лінгвокультурного простору в контексті активізації євроінтеграції України з ЄС.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Бурячок А. Про мову популярних журналів. *Культура мови на щодень*. 2010. URL: <http://kulturamovuy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine4-16.pdf>. (дата звернення 27.01.2018).
2. Бусел В. Т. *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. Київ, Ірпінь. Перун, 2016. С. 1696.
3. Вірбулевська О. В. *Інтеграція України до ЄС: проблеми та перспективи подальшої співпраці* [Електронний ресурс]. URL: http://www.confcontact.com/2008dec/2_virbulev.php. Дата останнього доступу: 27.01.2018.
4. Єфименко О. М. Диференціація словосполук в мовознавстві на тлі соціальної динаміки. *Соціум. Документ. Комунікація*. Збірник наукових статей. Випуск 3. Переяслав-Хмельницький 2017. С. 151.
5. Єфименко О. М. Динаміка розвитку євроінтеграційних усталених словосполук в українській мові. *Інвестиційна привабливість туризму в Україні: умови, засоби, джерела. Матеріали XVII аспірантських та магістерських читань*. К.: КУТЕП, 2018. С. 243.
6. Кравченко В. *Семантичні та лінгвопрагматичні характеристики концепту Європа в сучасному англомовному політичному дискурсі*: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філологічних наук: спец. 10.02.04 «Германські мови». Київ, 2007. 26 с.
7. Михайленко Л. *Динаміка суспільно-політичної лексики української мови кінця XX - початку XXI століття (на матеріалі мови українських засобів масової інформації)* [Текст] : автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / Михайленко Лариса Леонідівна ; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. - К., 2009. – 19 с.
8. Печенкін А. Євроінтеграція як «тонка ідеологія» в українській політиці: концептуальний аналіз. *Магістеріум*. Політичні студії, 2016. Вип. 64. С. 73.
9. Полещук О. Суспільно-політична лексика, суспільно-політична термінологія, суспільно-політичний термін: природа, функції, сутності ознаки. *Мова і суспільство*, 2015. № 6. С. 45-51.

10. Снісаренко Я. Суспільно-політична лексика: проблеми визначення та вивчення. *Наукові записки. Сер.: Філологічні науки*. – 2009. – вип. 81(4) – С. 31-35.

11. Холявко І. *Суспільно-політична лексика у пресі 90-их років ХХ ст. (семантико-функціональний аналіз)* : автореф. дис ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Кіровоград : Б.В., 2004 . – 20 с.

REFERENCES

1. Buriachok A. (2010) Pro movu popularnykh zhurnaliv [About the language of popular magazines]. *Kul'tura movy na shchoden'*. Retrieved from <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine4-16.pdf> [in Ukrainian].

2. Busel V. T. (2016). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Great explanatory dictionary of contemporary Ukrainian language]. Kyiv: Irpin. Perun [in Ukrainian].

3. Virbulevska O. V. *Intehratsiia Ukrainy do YeS: problemy ta perspektyvy podalshoi spivpratsi* [Integration of Ukraine into the EU: problems and prospects for further cooperation]. (n.d.). Retrieved from: Rezhym dostupu http://www.confcontact.com/2008dec/2_virbulev.php. [in Ukrainian].

4. Yefymenko O. (2017) *Dyferentsiatsiya slovospoluk v movoznavstvi na tli sotsial'noyi dynamiky* [Differentiation of phrases in linguistics on the background of social dynamics]. Sotsium. Dokument. Komunikatsiya. Zbirnyk naukovykh statey. Vypusk 3. Pereyaslav-Khmel'nyts'kyi, 151. [in Ukrainian].

5. Yefymenko O. (2018) *Dynamika rozvytku yevro intehratsiinykh ustalenykh slovospoluk v ukrainskii movi* [Dynamics of the development of euro integration of fixed word combinations in the Ukrainian language]. Investytsiina pryvablyvist turyzmu v Ukraini: umovy, zasoby, dzherela. Materialy Kh VII aspirantskykh ta mahisterskykh chytan. K.: KUTEP, 226-230 [in Ukrainian].

6. Kravchenko V. (2007) *Semantychni ta linhvoprahamatychni kharakterystyky kontseptu Yevropa u suchasnomu anhlomovnomu politychnomu dyskursi* [Semantic and linguistic and pragmatic characteristics of the concept of Europe in modern English-language political discourse]. Extended abstract of candidate's filolohichnykh nauk. Kyiv: KyivSU [in Ukrainian].

7. Mykhailenko L. (2009) *Dynamika suspilno-politychnoi leksyky ukrainskoi movy kintsia KhKh – pochatku KhKhI stolittia (na materiali movy ukrainskykh zasobiv masovoi informatsii)* [Tekst] : avtoref. dys... kand. filol. nauk: 10.02.01 / NAN Ukrainy, In-t movoznav. im. O. O. Potebni. – K., 2009. – 19 s. [in Ukrainian].
8. Pechenkin A. (2016). *Yevrointehratsiia yak «tonka ideolohiia» v ukrainskii politytsi: kontseptualnyi analiz* [Eurointegration as «subtle ideology» in Ukrainian politics: conceptual analysis]. *Mahisterium. Politychni studii – Magisterium. Political Studies*, 64, 65-71 [in Ukrainian].
9. Poleshchuk O. (2015). *Suspilno-politychna leksyka, suspilno-politychna terminolohiia, suspilno-politychnyi termin: pryroda, funksii, sutnosti oznaky* [Social-political vocabulary, socio-political terminology, socio-political term: nature, function, essence of the trait]. *Mova i suspilstvo. Language and Society*, 6, 45-51 [in Ukrainian].
10. Snisarenko Ya. (2009) *Suspilno-politychna leksyka: problemy vyznachennia ta vyvchennia*. *Naukovi zapysky. Ser.: Filolohichni nauky*. 2009. vyp. 81(4) S. 31-35 [in Ukrainian].
11. Kholiavko I. (2004) *Suspilno-politychna leksyka u presi 90-ykh rokiv XX st. (semantyko-funktsionalnyi analiz)* : avtoref. dys ... kand. filol. nauk: 10.02.01. Kirovohrad : B.v., 2004. 20 s. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті на основі аналізу періодики розглянуто вживання словосполук на євроінтеграційну тематику. Проаналізовані статті в газетах: «Демократична Україна», «День», «Дзеркало тижня», «Європейська правда», «Свобода», «Сьогодні», «Українська правда», а також взято до уваги публікації в часописах: «Кореспондент» та «Український тиждень». Ці періодичні видання присвячують свої статті інтелектуальній частині суспільства, обслуговують велику аудиторію читачів, відтворюють суспільно-політичні події. Тому засоби масової комунікації є головним інструментом для нашого дослідження. Аналіз періодики зроблений за останні роки XXI ст.

Зроблено розподіл на групи євроінтеграційних усталених словосполук. Виділили дві основні групи: євроінтеграція періоду

Януковича (2013 р.) та євроінтеграційні сполуки періоду від 2013 і до сьогодні. Розподіл базувався на дослідженнях політики Януковича та сучасних процесів.

З'ясовано, що поповненням мовленнєвого запасу є лексика в переносному значенні. У вербальне оформлення вводять слова, що репрезентують суспільно політичну сферу. Використання мови завжди було необхідним атрибутом сучасного життя.

Сучасні зміни в Україні впливають на суспільно-політичний словник української мови, а саме на утворення нових усталених словосполук. Сучасні суспільно-політичні усталені словосполуки – це особливий прошарок сучасної лексики. Встановлено, що словосполуки євроінтеграційної тематики в прямому та переносному значеннях існують практично у всіх сферах суспільства. Найчастіше словосполуки в переносному значенні зустрічається в групі «Євроінтеграція періоду Януковича (2013 р.)», а усталені словосполуки в прямому значенні зазвичай зустрічаються в другій групі «Євроінтеграційні сполуки періоду від 2013 і до сьогодні». Це пояснюється ставленням влади до євроінтеграційних процесів в Україні.

Ключові слова: лексема євроінтеграція, словосполука європейська інтеграція, словосполуки євроінтеграційної тематики, прості (двокомпонентні) та складні (багатокомпонентні) словосполуки.

АННОТАЦИЯ

В статье на основе анализа периодики, рассмотрены употребления словосочетаний на евроинтеграционную тематику. Проанализированы статьи в газетах: «Демократическая Украина», «День», «Зеркало недели», «Европейская правда», «Свобода», «Сегодня», «Украинская правда», а также принято во внимание публикации в журналах «Корреспондент» и «Украинская неделя». Эти периодические издания посвящают свои статьи интеллектуальной части общества, обслуживают большую аудиторию читателей, воспроизводят общественно-политические события. Поэтому средства массовой коммуникации является главным

інструментом для нашего исследования. Анализ периодики сделан за последние годы XXI века.

Сделано деление на группы евроинтеграционных устоявшихся словосочетаний. Выделили две основные группы: евроинтеграция периода Януковича (2013) и евроинтеграционные соединения периода с 2013 и до сегодняшнего дня. Распределение основывалось на исследованиях политики Януковича и современных процессов.

Выяснено, что пополнением речевого запаса является лексика в переносном смысле. В вербальное оформление вводят слова, представляющие общественно политическую сферу. Использование языка всегда было необходимым атрибутом современной жизни.

Современные изменения в Украине влияют на общественно-политический словарь украинского языка, а именно на образование новых устойчивых словосочетаний. Современные общественно-политические устоявшиеся словосочетания – это особый слой современной лексики. Установлено, что словосочетания евроинтеграционной тематики в прямом и переносном смыслах существуют практически во всех сферах общества. Чаще всего словосочетания в переносном смысле встречается в группе «Евроинтеграция периода Януковича (2013)», а устоявшиеся словосочетания в прямом смысле обычно встречаются во второй группе «Евроинтеграционные соединения периода с 2013 и до сегодняшнего дня». Это объясняется отношением власти к евроинтеграционным процессам в Украине.

Ключевые слова: лексема евроинтеграция, словосочетание европейская интеграция, словосочетания евроинтеграционной тематики, простые (двухкомпонентные) и сложные (многокомпонентные) словосочетания.